

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΙΨΩΝΗ 1
8579
26.9.16

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΜΑ: Επαναρρύθμιση της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας

Το φαινόμενο της ανασφάλιστης «μαύρης» εργασίας είναι διαχρονικό στην χώρα μας. Ιδιαίτερα τα χρόνια της οικονομικής ύφεσης, απέκτησε τρομακτικές διαστάσεις. Σύμφωνα με την Μελέτη του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ: «Η αδήλωτη εργασία στην Ελλάδα», τον Ιανουάριο του 2015, η επίσημα καταγεγραμμένη αδήλωτη εργασία από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές εκτοξεύεται από το 29,7% λίγο πριν το 2010, στο 40,5% στα τέλη του 2013, για να περιοριστεί στο 25% στα τέλη του 2014 (ILO, 2014). Το φαινόμενο αυτό σε συνδυασμό με τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, που παρά την μικρή μείωση της ανεργίας παραμένουν ιδιαίτερα υψηλά, αποτελούν ίσως τα μεγαλύτερα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας. Η μικρή αυτή μείωση που αποτυπώνεται ως τάση και στα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το β' τρίμηνο 2016 όπου το ποσοστό ανεργίας ήταν 23,1%, έναντι 24,9% του προηγούμενου τριμήνου και 24,6% του αντίστοιχου τριμήνου 2015 δεν αλλάζουν επί της ουσίας τη γενική εικόνα.

Για να γίνει πιο σαφές το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat το ποσοστό αυτής είναι μακράν το μεγαλύτερο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα είναι μακράν το υψηλότερο συνεχώς από το 2013 μέχρι και σήμερα καθώς εκτινάχθηκε τότε στο 27,5%. Το 2007 η ανεργία στην Ελλάδα ήταν στο 8,4% και στη Γερμανία στο 8,5% ενώ το 2015 σύμφωνα με την Eurostat η ανεργία σε Ελλάδα και Γερμανία είναι 24,9% και 4,6% αντίστοιχα αναδεικνύοντας την αποτυχία των πολιτικών εσωτερικής υποτίμησης που εφαρμόστηκαν και επιβλήθηκαν στην ελληνική οικονομία και οι οποίες χρήζουν ουσιαστικής αντικατάστασης.

Επιπλέον, σύμφωνα με την Τριμηνιαία Έκθεση Απριλίου – Ιουνίου 2016 του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στην Βουλή των Ελλήνων η δομή της αγοράς εργασίας αλλάζει, με την «ευελιξία» της εργασίας να αυξάνεται με ραγδαίους ρυθμούς, με αύξηση της μερικής απασχόλησης και άλλων μορφών επισφαλούς προσωρινής εργασίας. Μάλιστα σύμφωνα με την ίδια έκθεση, τις περισσότερες φορές παρατηρείται το φαινόμενο της μονομερούς επιβολής σε καθεστώς μερικής ή εκ περιτροπής εργασίας από τον εργοδότη στον εργαζόμενο. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, οι προσλήψεις με ευέλικτες μορφές εργασίας το 2009 αντιστοιχούσαν στο 21% του συνόλου των προσλήψεων το 2015 στο 55%. Πιο συγκεκριμένα, την περίοδο 2009 – 2015

οι προσλήψεις με μερική απασχόληση αυξήθηκαν κατά 329% και με εκ περιτροπής απασχόληση 707%.

Η πραγματικότητα αυτή, πέρα από τα προβλήματα που δημιουργεί στην καθημερινότητα χιλιάδων εργαζομένων (αύξηση της εργασιακής ανασφάλειας, περιορισμό των εργασιακών δικαιωμάτων, μεγαλύτερη εκμετάλλευση και επιδείνωση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων), παράλληλα στερεί από το ασφαλιστικό σύστημα σημαντικούς πόρους από τις διαφυγούσες ασφαλιστικές εισφορές.

Στην Ετήσια Έκθεση 2016 του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ: «Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση», γίνεται αναφορά σε σειρά προτάσεων για την αύξηση των πόρων του ασφαλιστικού συστήματος μέσω μιας σειράς παρεμβάσεων στο σκέλος των εργασιακών σχέσεων και της απασχόλησης, όπως η θεσμοθέτηση Προγραμμάτων Εγγυημένης Απασχόλησης (Π.Ε.Α.), η θεσμοθέτηση ελάχιστης σύνθεσης προσωπικού – πρόταση που θα περιορίσει την αδήλωτη εργασία και ταυτόχρονα θα αυξήσει την απασχόληση, η αύξηση του κατώτατου μισθού και την ενίσχυση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας – εξέλιξη που θα πιέσει τους μισθούς και τις εισφορές προς τα πάνω, η ενίσχυση των συμβάσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης και τον περιορισμό της μερικής και της εκ περιτροπής εργασίας και ο περιορισμός των απολύσεων.

Σ' αυτή την κατάσταση, οι πρωτοβουλίες του Υπουργείου Εργασίας στην για την επίλυση των παραπάνω προβλημάτων της αγοράς εργασίας είναι ιδιαίτερα κρίσιμες και θα εξασφάλιζαν πολλαπλά οφέλη τόσο για τους εργαζόμενους, όσο και για την ελληνική οικονομία στο σύνολό της. Εμπόδιο σ' αυτή την προσπάθεια φαίνεται να είναι και η υποστελέχωση των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους, όπως το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) που αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό αναφορικά με την επίβλεψη και τον έλεγχο εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας.

Επιπροσθέτως, στην υπ' αριθμ. 270/10-5-2016, απάντησή σας σε κοινοβουλευτική ερώτηση, αναφέρεται πως η μέχρι σήμερα βασική ρύθμιση που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση και καταστολή του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας, η υπ' αριθμ. 27397/122/19-8-2013 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, «Επιβολή διοικητικών κυρώσεων για τις ευθέως αποδεικνυόμενες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, κατά δέσμια αρμοδιότητα του Επιθεωρητή Εργασίας», απέτυχε να επιφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα κυρίως λόγω του γεγονότος ότι δεν λάμβανε υπόψιν της τη δεδομένη δυσμενή οικονομικοκοινωνική κατάσταση της χώρας με αποτέλεσμα η πλειοψηφία των περιπτώσεων κατά τις οποίες επιβλήθηκε το προβλεπόμενο υψηλό πρόστιμο να έχουν καθηλωθεί σε χρονοβόρες δικαστικές προσφυγές, χωρίς να καθίσταται εφικτή η άμεση εισπραξιμότητα, να αποδυναμώνεται η τιμωρητική διάσταση του προστίμου και τέλος να μην επιτυγχάνεται η θεμελιώδης επιδίωξη της νόμιμης απασχόλησης των αδήλωτων εργαζομένων. Για τους λόγους αυτούς, η πολιτική ηγεσία του Σ.ΕΠ.Ε. ήδη επεξεργάζεται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο επαναπροσδιορισμού της σχετικής διαδικασίας για την διόρθωση των παραπάνω στρεβλώσεων.

Παράλληλα, σύμφωνα με την ανωτέρω απάντησή σας, η Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για την υλοποίηση δράσεων για την αύξηση του ρυθμού διενέργειας επιτόπιων ελέγχων όλες τις ημέρες του μήνα, σε 24ωρη βάση, στους χώρους απασχόλησης για τον

εντοπισμό της αδήλωτης εργασίας, μέσω των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων των Υποκαταστημάτων και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Επειδή, οι ανωτέρω μεταρρυθμίσεις είναι απολύτως αναγκαίες για την αναδιοργάνωση της αγοράς εργασίας προς όφελος των εργαζομένων,

Επειδή, η δημιουργία θέσεων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης θα συμβάλει ουσιαστικά στην καταπολέμηση της ανεργίας και στην ενίσχυση των ασφαλιστικών ταμείων,

Επειδή, η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, πέρα από στρατηγικό στόχο της κυβέρνησης της Αριστεράς αποτελεί και μνημονιακή υποχρέωση της χώρας,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Έχει προσδιοριστεί το ύψος της απώλειας εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων από τις διαφυγούσες ασφαλιστικές εισφορές λόγω της ύπαρξης αδήλωτης εργασίας;
2. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επεξεργασία από το Σ.ΕΠ.Ε. του σχεδίου επαναπροσδιορισμού της διαδικασίας που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση και καταστολή του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας;
3. Ποια είναι τα πρώτα αποτελέσματα που διαφαίνονται από τις πρωτοβουλίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για την αύξηση του ρυθμού διενέργειας επιτόπιων ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ; Τα αποτελέσματα ανταποκρίνονται στους στόχους που έχουν τεθεί από τον οργανισμό;
4. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί η κυβέρνηση για τον περιορισμό των «ευέλικτων» μορφών προσωρινής απασχόλησης και για την αύξηση των θέσεων πλήρους απασχόλησης;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γιαννακίδης Ευστάθιος

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αντωνίου Χρήστος

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυλωνίτου Ελένη

Βαγιωνάκη Ευαγγελία (Βάλια)

Βάκη Φωτεινή

Βαρδάκης Σωκράτης

Γάκης Δημήτριος

Γεωργοπούλου - Σαλτάρη Ευσταθία (Έφη)

Γκαρά Αναστασία

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Θεοφύλακτος Ιωάννης

Καββαδία Ιωαννέτα (Αννέτα)

Καρά Γιουσούφ Αϊχάν

Καραγιαννίδης Χρήστος

Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Καστόρης Αστέριος

Κάτσης Μάριος

Λάππας Σπυρίδων

Μανιός Νικόλαος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μιχελής Αθανάσιος

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης

Μορφίδης Κωνσταντίνος

Μουμουλίδης Θεμιστοκλής

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Μπαξεβανάκης Δημήτριος

Ντζιμάνης Γεώργιος

Πάλλης Γεώργιος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Παπανάτσιου Κατερίνα

Παπαφιλίππου Γεώργιος

Παυλίδης Κωνσταντίνος

Πρατσόλης Αναστάσιος (Τάσος)

Ρίζος Δημήτριος

Ριζούλης Ανδρέας

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σεβαστάκης Δημήτριος

Σιμορέλης Χρήστος

Σκούφα Ελισσάβη (Μπέττυ)

Στέφος Ιωάννης

Στογιαννίδης Γρηγόριος

Τζαμακλής Χαρίλαος

Τζούφη Μερόπη

Τσόγκας Γεώργιος

Ψυχογιός Γεώργιος